

for a living planet®

WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
Faksi: (09) 7740 2139
www.wwf.fi, www.panda.org

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kokous 9.6.2026

VIITE: Lausuntopyyntö / E 31/2026 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission työasiakirja EU:n yhteisen kalastuspolitiikan perusasetuksen 1380/2013 arvioinnista

ASIA: WWF Suomen kirjallinen asiantuntijalausunto

WWF kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

WWF yhtyy pääpiirteissään Komission ja valtioneuvoston näkemykseen EU:n yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) toimivuudesta. WWF korostaa, että YKP:n perusasetuksessa olevat yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteet ovat edelleen relevantteja, ja yhtyy komission näkemykseen siitä, että suurimmat puutteet liittyvät YKP:n käytännön toimeenpanoon. WWF painottaa, että YKP:n perusasetusta ei ole tarpeen avata tai muuttaa. Sen sijaan huomio pitää keskittää YKP:n vaatimusten täysimääräiseen toimeenpanoon. Itämeren kannalta olennaisinta on päivittää Itämeren kalakantojen monivuotinen hoitosuunnitelma (MAP) siten, että se tähtää taantuneiden kalakantojen elpymiseen ja huomioi Itämeren ekosysteemissä tapahtuneet muutokset, jotka tällä hetkellä luovat merkittävää epävarmuutta kalastuksensäätelyyn ja kalakantojen elpymiseen.

WWF toteaa, että YKP on tuottanut hyviä tuloksia monilla merialueilla, kuten Koillis-Atlantilla ja Välimerellä. Itämerellä sen sijaan kehitys on ollut päinvastainen ja suurin osa Itämeren kiintiöidyistä kaupallisista kalakannoista on tällä hetkellä tavoitetason alapuolella. Esimerkiksi silakan ja kilohailin määrä Itämeressä on vähentynyt noin 40 prosenttia 1990-luvun puolivälin tasosta, eikä monivuotisen hoitosuunnitelman nykyinen toimeenpano ole edesauttanut kantojen elpymistä. Kalakantojen taantuminen ja pysyminen kestävän tason (MSY) alapuolella ilmentää sitä, että nykyinen neuvonanto, hoitosuunnitelma ja päätöksenteko eivät riittävässä määrin huomioi meriympäristössä tapahtuvia muutoksia, eivätkä ohjaa kantojen elpymiseen.

Kalakantojen taantumisella on ollut Itämerellä merkittävät sosioekonomiset vaikutukset. Tämä korostuu myös komission omassa arviossa: *"kun kalakannat ovat hyvässä kunnossa, kalastuslaivastolla on mahdollisuus tehdä voittoa, joka voidaan muuntaa työpaikoiksi ja/tai palkkahyödyiksi...jos terveitä kalakantoja ei saavuteta, ei myöskään sosioekonomista elinkelpoisuutta voi olla."*

Itämeren näkökulmasta WWF nostaa esiin kolme toisiinsa kytkeytyvää keskeistä elementtiä, joiden toimeenpanoa tulee kiireellisesti tehostaa ja selkiyttää:

1. Ekosysteemilähtöinen lähestymistapa

YKP:n perusasetus määrittelee ekosysteemilähtöisen lähestymistavan yhdeksi tärkeimmistä tavoitteistaan (art. 2.3 ja 4.1 (9))¹. Tämän tavoitteen toimeenpano on kuitenkin jäänyt lähes täysin huomioimatta käytännön kalastuksen säätelyssä. WWF katsoo, että ekosysteemissä tapahtuvien muutoksien huomiotta jättäminen on yksi keskeisimpiä syitä Itämeren kalakantojen heikkoon tilaan.

Itämeri on matala ja puoliksi suljettu murtovesiallas, joka on erittäin altis sekä luonnollisille että ihmisen aiheuttamille muutoksille. Kalastuksensäätelyn tulee seurata ekosysteemissä ja kalakannoissa tapahtuvia muutoksia ja varmistaa mukautuva ja nopea päätöksentekoprosessi. Uusi tieto, kuten muutokset kalakantojen luonnollisessa kuolleisuudessa, levinneisyydessä, ikä- ja kokorakenteessa sekä ravintoverkon dynamiikassa, tulee ottaa huomioon kalastusta koskevassa päätöksenteossa. Kalastuksensäätelyn tulee myös tukea meristrategiadirektiivissä (MSFD) määritellyn hyvän ympäristön tilan (Good Environmental Status, GES) saavuttamista, mukaan lukien kalakantojen koko- ja ikärakenne.

WWF katsoo, että Itämeren monivuotinen hoitosuunnitelma (MAP) on ollut haitallinen ekosysteemilähtöisen kalastuksensäätelyn toimeenpanolle. Ympäristötekijöiden ja ekologisten vuorovaikutussuhteiden tulee olla olennaisempi osa kalastuksensäätelyä ja kalakantojen hoitoa.

WWF huomauttaa, että kalastuselinkeinon ja muiden sidosryhmien edustajista koostuva Itämeren neuvonantava kalastuskomitea (Baltic Sea Advisory Council) on hiljattain julkaissut oman neuvonantonsa [ekosysteemilähtöisen kalastuksensäätelyn toimeenpanosta Itämerellä](#)². Tämä neuvonanto kokoaa laajasti eri intressiryhmien näkemykset, ja se tulee ottaa päätöksenteossa vakavasti huomioon.

2. Tieteellinen neuvonanto ja kalakantojen elpyminen (MSY-periaate)

Yhteinen kalastuspolitiikka nojaa vahvasti kestävän enimmäistuoton (MSY) periaatteeseen. Käytännössä koko kalastuspolitiikka on rakennettu sen ympärille, että kalastuksensäätelyllä varmistetaan kalakantojen elpyminen ja pysyminen MSY-tasolla. Käytännön tasolla tätä toteutetaan siten, että kansainvälinen merentutkimusneuvosto (ICES) antaa vuosittaiset suositukset kalastuskiintiöistä, joiden pitäisi turvata kantojen elpyminen ja pysyminen kestäväällä tasolla. Tällöin puhutaan MSY:n mukaisesta kalastuskuolevuudesta (Fmsy).

Komissio tunnistaa omassa arviossaan, että *"Fmsy:n käyttö MSY:n saavuttamisen päätavoitteena ei ole toistaiseksi johtanut odotettuun kalakantojen elpymiseen, erityisesti niiden kantojen osalta, joiden tuottavuus heikkenee ilmastonmuutoksen vaikutuksiin liittyvien kasvavien epävarmuuksien vuoksi"*, ja että *"oletus siitä, että Fmsy palauttaisi biomassan nopeasti, ei ole täysin toteutunut"*. Tämä näkyy erittäin selkeästi Itämerellä, missä kalakannat ovat taantuneet, vaikka kiintiöpäätöksissä on noudatettu Fmsy -periaatteeseen nojaavaa tieteellistä neuvonantoa.

Ongelmana on, että ICESin neuvonanto, sekä sitä ohjaava toimeksianto, eivät huomioi riittävässä määrin ympäristötekijöiden vaikutusta kalakantojen tuottavuuteen. Se ei myöskään huomioi kaikkia EU:ssa sovellettavia oikeudellisia vaatimuksia ja politiikkatavoitteita. ICES on myös itse todennut, ettei nykyinen neuvonanto huomioi riittävästi varovaisuusperiaatetta, etenkin taantuneiden ja tavoitetason alapuolella olevien kalakantojen osalta.

Käytännössä nykyistä otsikkotason neuvonantoa (headline advice) ei ole suunniteltu varmistamaan, että ylikalastetut kalakannat kasvavat lyhyellä aikavälillä kohti MSY-tasoa, eikä estämään kalakantojen taantumista MSY-tason alapuolelle. Nykyinen lähestymistapa ei myöskään vastaa monivuotisiin hoitosuunnitelmiin (MAP) sisältyvää selkeää kiireellisyyden vaatimusta, jonka mukaan tavoitetason alapuolella olevat kalakannat on palautettava nopeasti kestäväen enimmäistuoton mahdollistavalle tasolle. Tätä epäkohtaa korostaa myös viime vuoden EU kalastusneuvoston lopputulos, jossa komissio ja Itämeren jäsenvaltiot [sitoutuvat pyytämään erillistä tieteellistä neuvonantoa kalakantojen elpymisen varmistamiseksi](#)³.

WWF katsoo, että EU komission ja jäsenmaiden tulee kiireellisesti tehdä yhteistyötä ICES:n kanssa tieteellisen neuvonannon perustavanlaatuisen puutteiden korjaamiseksi sekä sovellettava lisävarovaisuutta asettamalla kalastuskiintiöt ICES:n otsikkotason neuvonannon alapuolelle siihen asti, kunnes tarvittavat muutokset on toteutettu. Kalastuskiintiöiden asettaminen nykyisen neuvonannon tasolle ei johda Itämeren kalakantojen elpymiseen. Tarvitsemme säätelyjärjestelmän, joka perustuu aidosti elpymiseen tähtäävään, varovaisuusperiaatteen mukaiseen ja ekosysteemilähtöiseen neuvonantoon.

3. Suojamekanismit (Itämeren hoitosuunnitelman art. 4.6, ns. 5% -sääntö)

Valtioneuvosto tuo kannassaan esille Itämeren kalakantojen hoitosuunnitelman muutostarpeen, erityisesti koskien ns. 5% -sääntöä (art. 4.6). Kyseinen artikla velvoittaa

asettamaan kalastuskiintiöt kaikissa tapauksissa siten, että riskitaso kalakannan taantumiselle kriittisen tason (Blim) alapuolelle on korkeintaan 5 prosenttia.

WWF on valtioneuvoston kanssa yhtä mieltä siitä, että monivuotista hoitosuunnitelmaa, mukaan lukien ko. artikla, on syytä selkiyttää ja täsmentää johdonmukaisen ja selkeän toimeenpanon varmistamiseksi. WWF kuitenkin huomauttaa, että 5% -sääntöä ei ole koskaan toimeenpantu päätöksenteossa, joten sen vaikutus ”perusteettomaan TAC:ien vähentämiseen” on lähinnä teoreettinen. Sen sijaan WWF katsoo, että 5% -säännön soveltaminen olisi voinut estää turskakantojen ja läntisen silakkakannan taantumisen kriittisen tason alapuolelle, ja siten mahdollistaa näiden kalakantojen elpymisen ennen kuin ne laskivat niin matalalle tasolle, ettei kalastuksensäätelystä käytännössä enää pystytä niihin vaikuttamaan.

Edellä mainittuihin YKP:n toimeenpanon ongelmakohtiin viitaten, WWF katsoo, että Itämeren kalakantojen monivuotinen hoitosuunnitelma ja siihen liittyvä neuvonantoprosessi vaatii perusteellisemmän tarkastuksen. WWF ei missään tapauksessa hyväksy sitä, että hoitosuunnitelmaa peukaloidaan vain kalastusmahdollisuuksia mahdollisesti rajoittavien artiklojen osalta, ilman että sen tuloksia ja toiminnallisuutta tarkastellaan kokonaisuutena. Ennen kaikkea WWF korostaa sitä, että mikäli kalakannat saadaan elvytettyä ja pidettyä kestävällä tasolla, ei suojamekanismeille ole käyttöä. Suojamekanismit ja selkeät sitovat toimintaohjeet on kuitenkin välttämätöntä säilyttää myös tulevaisuudessa.

Helsingissä 8.6.2026
WWF Suomi

Elina Erkkilä
Suojelujohtaja

Matti Ovaska
Johtava kalastuksen asiantuntija

Lisätiedot: Matti Ovaska, matti.ovaska@wwf.fi, p. 040 7273149

Lähdeviitteet:

1. Regulation (EU) No 1380/2013 of the European Parliament and of the Council December 2013 on the Common Fisheries Policy. Article 2.3 (*“The CFP shall implement the ecosystem-based approach to fisheries management so as to ensure that negative*

impacts of fishing activities on the marine ecosystem are minimised, and shall endeavour to ensure that aquaculture and fisheries activities avoid the degradation of the marine environment.”) ja 4.1 (9) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1380>

2. BSAC advice on implementation of Ecosystem-Based Approach to Fisheries Management in the Baltic Sea <https://www.bsac.dk/wp-content/uploads/2026/02/BSAC-EBM-recommendation--final-February-2026.pdf>
3. European Commission, News announcement 28.10.2025. Agreement reached on 2026 fishing opportunities for the Baltic Sea https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/news/agreement-reached-2026-fishing-opportunities-baltic-sea-2025-10-28_en